

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam:

za	
celo leto naprej 26 K — h	—
pol leta	13 —
četrt	6, 50 —
mesec	2, 20 —

V upravnitvu prejemam:

za	
celo leto naprej 20 K — h	—
pol leta	10 —
četrt	5 —
mesec	1, 70 —

Za pošiljanje na doma
20 h na mesec.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvemski
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 41.

V Ljubljani, v torek 20. februarja 1900.

Letnik XXVIII.

Vzrok gospodarskega boja na Štajerskem.

(Beseda ondodnim trgovcem).

Štajersko, dne 15. febr.

V zadnjih treh letih je naredila spodnja Štajerska velik korak v organizaciji. Ustanovilo se je veliko število raznih društev: bralnih in političnih društev, raznih zadrug in tudi nekaj konsumov. Taki konsumi so po moji vednosti le pri sv. Emi, v Šoštanju, na Frankolovem in v Grižah. Kmetijska društva s konsumno zalogo so se ustanovila v Laškem trgu, na Rečici in v Marenbergu z nekaterimi podružnicami na Pohorju. Drugih konsumnih zalog na Štajerskem ni ali vsaj v časopisih ni bilo čitati o njih. Zakaj li so se ta omenjena društva ustanovila? Večinoma radi Slovincem skrajno sovražnih nemških trgovcev. To se je zgodilo v Laškem trgu, v Šoštanju, v Marenbergu in pri sv. Emi itd. Vsa ta društva so delovala že lani, a med slovenskimi trgovci in njimi ni bilo čuti o kakem nesoglasju. In ga tudi v resnici ni bilo, ker niso napravljala slovenskim trgovcem nobene posebne škode. Malo bolj kisló so se držali prizadeti nemški trgovci, a vendar na boj med trgovci in omenjenimi društvi še nihče ni mislil. Drugače pa se je začela stvar sukati po znani celjski aferi meseca avgusta lanskega leta.

V tej aferi se je do cela spoznalo, da so naši najhujši narodni nasprotniki nemški in nemčurški trgovci v Celju. Ti so hujskali nižje ljudstvo, ti so hujskali svoje uslužbenice, da so tulili okrog po mestu ter napadali Čehé in Slovence. Cela stvar nam je še v dosti živem spominu. Vsled teh pojavov so Slovenci začeli resno misliti, kako bi se mogli otresti teh skrajno nam sovražnih nemških tvrdk. In misel se je oživila in sklenilo se je ustanoviti trgovsko zadrugo „Merkur“. Zlasti imenitna ima biti železna trgovina te zadruge, ker železno trgovino v Celju imajo do zdaj v rokah izključno najbesnejši narodni nasprotniki.

Vsled tega nastane obupen krik nemških trgovcev v Celju, posebno Rakuscha, Radakoviča itd. Jeza se jim poraja v srcih, črne misli se jim gode po glavi... ni miru ni po dnevi ni po noči... Kaj je storiti? Obrnejo se na tvornice, da bi „Merkuriju“ železa ne dajale. A tvornice jih niso potolažile, njih žalost se ni zmanjšala.

Ta velika žalost celjskih Nemcev ni ostala brez upliva na nemške trgovce po deželi. A ker ti nimajo povoča bati se „Merkurija“ zagnali so grozovit krik zoper zadruge in konsumna društva. Sklicali so pretekli mesec shod v Maribor, kjer so sklepali imenitne sklepe, udrihali so sploh po slovenski narodni organizaciji, zraven pa so naredili za narodno duhovščino štajersko glasovit „šimpfleksikon“, da bi boljšega utegnil napraviti le še znani urednik „Slov. Naroda“. No pa to še ni zadosti, če se samo zabavlja, biti mora tudi dejanje. In bilo je.

Na Prihovi doli blizu sv. Eme, kjer je konsumno društvo, prebiva bogat veletržec slovenskega imena, a nemškega duha, Suppanz je njegovo ime. Ta velikan, ki ina velikanska skladišča, se zboji zaničevanega konsumnega društva pri sv. Emi; se vsega, piše in pošlje zaznamek onih tvrdk, ki pošiljajo blago konsumnim društvom, vsem trgovcem po Sp. Štajerskem nemškim in slovenskim, rekši, da naj od teh tvrdk noben trgovec več ne jemlje blaga. In več

slovenskih trgovcev se je usedlo na limanice tega nemškega poglavarja. Sram jih bodi!

Take so torej razmere na slovenskem Štajerskem. Celjski in drugi rodoljubi delajo na to, da bi slovenski narod ne bil odvisen od nemških trgovcev, a nekateri slovenski trgovci delajo z Nemci »gemeinsame Sache!« To je neslišano! In to radi teh par konsumnih društev? Kdo pa je osnoval tista konsumna društva? Li slovenska stranka kot taka? Nikoli! Snovale so jih le posamezne osebe iz dobrega namena in krajevne potrebe. Jeli torej opravičeno radi par konsumnih društev se bratiti z Nemci? In saj štajerski Slovenci vendar ne odkrujejo kar na slepo konsumnih društev. Kjer konsumnega društva ni treba, naj vendar rodoljubi sklenejo, da se ondi ne ustanovi, kakor je sklenila delovati »Gospodarska zveza« v Ljubljani. Potem ne bodo imeli vzroka slovenski trgovci bratiti se z Nemci. Sploh pa bodi tu enkrat za vselej pribito: Na Štajerskem se ne gre za konsumna društva. To je le vada za slovenske trgovce. Na Štajerskem se gre za slovensko narodno organizacijo. Te in še posebno »Merkurija« v Celju so se Nemci ustrašili, zato silen vik in krik na vseh koncih in krajih! In da bi to našo organizacijo lažje uničili, hočejo ti nemški kričači z dr. Tavčarjem vred zanesti prepir med štajerske Slovence! To je gola istina! Za-to, slovenski trgovci, ne poslušajte sirenskih glasov razburjene Germanije! Gorje vam, če ji boste sledili! Če hočete že ustanoviti kako trgovsko društvo, ustanovite je sami, ne pa pod komando Nemcev. Bodite pa tudi prepričani, pametni rodoljubi ne bodo pustili, da bi vam kje konsumna društva zgago delala. Sloga bodi i naprej med nami kakor je bila do slej! Slovenski narodni ponos nas druži, druži nas vera naših očetov; druži nas skrb za gospodarsko neodvisnost našega naroda!

Obrtniški shod.

V nedeljo je »Konservativno obrtno društvo« v Ljubljani priredilo zopet shod v prostorih »Rokodelskega doma«.

Poročevalec o točki prisilna delavnica in čevljarji je bil g. Breskvar, ki je priporočal skupno akcijo, kakoršano so pred leti potom »Konservativnega obrtnega društva« uprizorili ljubljanski knjigovezi proti delu v prisilni delavnici.

Načelnik čevljarске zadruge g. Tuma je poročal, da bo pri prihodnjem zasedanju dež. zbora potrkala deputacija zadruge na vrata deželnega zbora. Želel je, naj se zavodi za čevljarске potrebščine obračajo raje na čevljarско zadrugo nego na prisilno delavnico.

Državni poslanec dr. Krek je dejal, da preporna zadeva izvira od tod, ker dela prisilnih delavnic in sličnih naprav ne spadajo pod obrtniški zakon, ampak o njih posebej določa ministerstvo. Deputacija na dež. zbor v tem vprašanju bi bila le akademiškega značaja. Skrbi naj se, da pride zadeva po kakem deželnem poslancu javno v razgovor v zbornici, in skrbi se naj, da dež. zbor izreče svoje mnenje. Izročiti se naj drž. zboru peticija, da se kaznili in prisilni zavodi spravijo pod obrtni zakon. Na trgovinsko ministerstvo naj se izroči prošnja, da dokler se obrtni zakon v zgorajšnjem smislu ne prenaredi, naj izda ministerstvo določila, ki

bodo zabranila nezdravo, uničujočo konkurenco takih zavodov napram obrtnikom.

Določilo se je, da se prvo nedeljo v postu vrši velik shod ljubljanskih obrtnikov, na katerem se bude vse potrebno ukrenilo za boj proti konkurenci iz prisilne delavnice. Predvčeraj se je izvolila deputacija, ki bude šla povprašat k vodstvom zavodov, pod kakimi pogoji bi zavodi več ne naročali v prisilni delavnici. V deputacijo so izvoljeni: načelnik čevljarске zadruge g. Tuma, načelnik krojaške zadruge g. Šturm, predsednik »Konservativnega obrtnega društva« g. Kregar, podpredsednik g. Breskvar in g. Globelnik.

V zadevi, ki razburja sedaj ljubljanske mesarje, poročal je g. Kregar: Priznati se mora, da so nekateri odjemalci kož nelepó delali z mesarji. Veliko so jim utrgavali pri kožah. Protitakemu postopanju morajo biti vsi mali obrtniki združeni in naj se pritiska na katerokoli obrt. Mesarji ljubljanski so sklenili sedaj pogodbo z židom Neuwirthom, da bodo za jedno leto njemu oddajali kože, domači odjemalci kož pa snujejo sedaj nekaj konsorcij, ki bo skrbel, da ljubljanski strojarji dobe dovolj kož. Treba je jasnosti v to zadevo. Načelnik mesarske zadruge g. Kozak Jož. je bil povabljen na shod, a je dejal, da bodo mesarji že potem priredili shod, ko bo konsorcij osnovan. To se pravi zvoniti po toči. Bukvozevi so se zgenili takoj, ko se je hotela v prisilni delavnici ustanoviti knjigoveznica, in danes je ni. V sedanjem spornem vprašanju pogrešamo jednotne akcije mesarjev. Vsak mesar je šel k svojemu odjemalcu in se sam dogovarjal z njim. Iti bi morala jedna deputacija k vsem trem glavnim odjemalcem gg. Janeschu, Pollaku in Malliju.

Navzočni g. Karol Pollak pravi, da je tudi on mnenja, da bi se doseglo drugačno sporazumljenje, ako bi načelstvo zadruge skrbelo, da se na shodu pogovori z odjemalci. On je bil takoj pripravljen plačati dražje kože, in uplival bi, da bi se mu tudi g. Mally in Janesch pridružila.

G. Košenina je pojasnil položaj mesarjev glede kož sosebno pri Janeschu. Odtrgavalo se je 10—12 kil pri jedni koži. Kdor ni bil zadovoljen, mu je Janeschev Moro kože metal ven pri vratih. Tako je prišlo, da so se mesarji pogodili z židom Neuwirthom, ki plačuje 4 kr. dražje od kile, ker Janesch in Mally nista hotela ugoditi željam mesarjev.

G. Seidel je tudi opisoval postopanje Morovo pri Janeschu. Pri Neuwirthu dobe mesarji znatno več pri koži. G. Tuma je izrekel mnenje, da se je usnje podražilo, zakaj bi se kože ne.

G. Turk je bil mnenja, da bi bila pač tudi lahko Janesch in Mally tako ljudomila, da bi plačala dražje kože, kakor je bil takoj pripravljen napram svojim mesarjem gosp. Pollak, vsaj so Janeschu in Malliju mesarji hoteli dati celo 1 kr. ceneje. Slovenske mesarje pa je hotel zatirati Janeschev knjigovodja Moro, zato mesarji niso tu opravili nič. Apeliral je na g. Pollaka, naj upliva, da se stvar z lepo poravna brez konsorcija.

G. Pollak je dejal, da se mesarjev ne sme uničiti. Pravi, da je to tudi g. Janeschevo in Mallijevo mnenje. Za slučaj, ako se konsorcij ustanovi, ni konsorcijev namen, kakor je njemu znano, mesarjev uničiti, nasprotno, če se stvar z lepo uravna, da bo le njihova korist.

G. Seidel je zahteval, naj se store koraki, da se kože oddajajo v klavnici, kakor se godi to po drugih mestih.

G. Pollak se strinja s tem in pravi, da naj korake zato stori mesarska zadruga.

Predsednik je na to protestiral proti pisavi »Slov. Naroda«, ki se spravlja radi konsorcija na g. Peterca starejšega, ki je bil proti konsorciju. Čudno je, da je kot bombo vrgel v stvar »Narod« g. Karola Pollaka, gg. Janescha in Mallija pa prezrl. »Narodu« bimalo biti pač znano, da je ideja o konsorciju zrastla na polju narodne stranke.

Tako se je ta stvar kolikor toliko pojasnila. Jasno je sedaj tudi, da je bil »Narodov« napad na g. Pollaka le nesramen strankarski manever. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. februarja.

Jezikovni zakon za Moravsko. Ministerski predsednik dr. Koerber je povabil, kakor poročajo večerajšnji dunajski listi, brzojavno zaupnike za Moravsko ter jim predložil jezikovni načrt za Moravsko, kakoršnega je izdelala vlada bržkone prepričana, da se na podlagi načrtov čeških in nemških delegatov ne pride do zaželjene sprave. Načrt vsebuje mej drugim naslednja določila: Jezik pri ustnem in pismenem občevanju s strankami (izvemši službeno občevanje) je oni, ki ga govore dotične stranke, oziroma v katerem so vložile vloge. Isto velja pri vsem sodnem postopanju, kakor tudi pri vseh rešitvah, ki morajo biti sestavljene v istem jeziku, v katerem se je vršila obravnava ali se je izvršil vpis. Pri zasilšanju se sme posluževati vsak svojega maternega jezika. Uradne objave, tičóče se cele dežele, morajo biti dvojezične, ako so pa iste izdane za posamezne okraje in občine, pa v onem jeziku, ki je v dotičnem kraju navaden. Uradni napisi, pečati in dr. morajo biti dvojezični. — To je v glavnih potezah vsebina novega vladnega jezikovnega načrta, o katerem so se posvetovali pozvani zaupniki obeh moravskih strank. Načrt ne ugaja popolno nobeni stranki, vendar pa je dokaj nade, da pride na podlagi tega načrta do zaželenega sporazumljenja.

Dr. Lueger in pariška razstava. Dunajska »N. Fr. Presse« objavlja v svojem večerajšnjem izdanju brzojavko iz Pariza, v kateri se ji poroča o nekem pogovoru mej dunajskim županom dr. Luegerjem in sotrudnikom lista »Libre Paroles« pred vsem o pariški svetovni razstavi. Po tem poročilu je izjavil dr. Lueger, da ne gre v Pariz ne kot župan in ne kot zasebnik in sicer iz tega razloga, ker kot antisemit ne more obiskati naroda, ki je pomilostil ničvredno izdajico in ki preganja in zapira domoljube. Seveda, pravi dr. Lueger, je velik razloček mej vlado in francoskim narodom. Francozi so dober, pošten narod, ki le prenaša sedanjo vlado. Kot oficijelen gost tega ministerstva ne maram biti, ker nečem prav nič občevati z ministerskim predsednikom Waldeck-Rousseau. Pa tudi kot zasebnik ne morem iti v Pariz, ker bi na raznih zasebnih zborovanjih moral povedati svoje misli o vaši vladi, kar bi pa dovedlo do kakih neprijetnostij. — Tako omenjena brzojavka v dunajski židinj. Koliko je na tem istine, se seveda ne da še dognati, pač pa je gotovo, da dr. Lueger ne more dati ugodne sedbe

o francoski vladi, katere organi v najnovjšem času kar tekmujejo med seboj, k do zasledil več »nevarnih« katol. duhovnikov, da jim vlada odtegne dohodek in jih eventual. prežene.

Razpor v ogerski liberalni stranki? Budapeštanski list »Hirlap« poroča baje iz najzanesljivejšega vira, da se je pričelo v ogerski liberalni stranki nekaj krhati in da so se po posamnih okrajih že jele snovati neodvisne liberalne stranke, ki bodo imele posebno ta nemen in nalogo, da se v posamnih okrajih pri bodočih volitvah nastavijo samo taki kandidati, ki stalno bivajo v dotičnem kraju. Ta ost je menda naperjena v prvi vrsti proti dosedanji navadi, da so kandidovali zaporedoma vsi ministri in višji vladni uradniki v katerem koli si bodi okraju. Tem načinom bi se sicer nekaj doseglo, a prav malo je verjetno, da bi šli tem potom izvoljeni liberalni poslanci drugo pot, kakor pa pravi vladni mameluk. Dobri stvari bi s tem brzkone ne bilo prav nič pomagano, akoravno bi se res pojavil napominani razdor, o čemer pa dosedaj še ni nikakega pravega poročila.

Angleške izgube v došednjem vojski. Po uradnih izkazih o izgubah v raznih bitkah na južno-afriškem bojišču v času od 14. oktobra, ko se je bila prva bitka pri Mafeking, pa do prask pri gori Koodoos od 2. do 12. februarija, so izgubili Angleži skupno 10.327 mož in sicer 1883 ubitih, 5796 ranjenih in 2648 ujetih. Izmed ranjencev jih je dosedaj že umrlo 280. Največ so izgubili v naslednjih bitkah: pri Glencoe od 20. do 26. oktobra 477, pri Ladysmithu od 28. okt. do 6. febr. 1476, pri Stormbergu od 10. dec. do 12. febr. 822, pri Maggersfonteinu 11. dec. 949, pri Colenso od 15. dec. do 15. jan. 1157, pri Modder-Riveru 28. novembra 492 in v bitkah ob Tugeli 2363 mož. Pripomniti seveda treba, da so to samo angleški viri in da je število ujetnikov v resnici mnogo večje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. februarija.

Javno predavanje. Jutri ob 1/8. uri zvečer bode v veliki dvorani »Katoliškega Doma« javno predavanje o stavkah premogarjev.

»Narodovo« obrekovanje. »Narode« je objavil dne 15. febr. nastopno notico: Na Prevojah žele, da bi g. Kraje, župni upravitelj na Brdu, kmalu premeščen bil zaradi neoliknega vedenja proti svojim ovčicam. On je zgrešil svoj poklic kot dušni pastir, bil bi pa izvrsten faktotum v kaki gostilni, da bi pijance izganjal. — Na ta nečuveno surov napad nam je županstvo v Prevojah poslalo nastopen odgovor: Notica v »Slovenskem Narodu« z dne 15. februarija 1900 št. 37 proti gospodu Andreju Kraju z Brda je do cela izmišljena in se čutim v imenu občine Prevoje vsled tega poklicanega k izjavi, da je nastop imenovanega gospoda pri kateri koli si bodi priliki vselej takten in da smo ž njim v vseh rečeh popolnoma zadovoljni.

Županstvo Prevoje dne 18. febr. 1900.
Gašpar Kotnik,
župan.

Šolski odsek strokovnih šol za učetno vezenje in obdelovanje lesa v Ljubljani je od naučnega ministerstva za tri leta imenovan. V tem odboru so: Gen. vikarij J. Flis, trgovca Simon Benedikt in A. Persche, profesor Ivan Gnjezda, dež. poslanec Jos. Lenarčič in tovarnar G. Tünnies.

Osebnosti. Poleg že imenovanih so bili še premešчени sodni pristavi: Fr. Jantsch iz Beljaka v Celovec, K. Reimoser iz Volšperga v Celovec, dr. F. Bračič iz Brežic v Ptuj, A. Matzl iz Šmarje v Ptuj, dr. Fr. Selliers iz Ptuja v Gradcu, dr. L. Uršič v Volšpergu, dr. Fr. Thuille v Beljaku, dr. Jos. Dijak v Šmarje, dr. M. Reiser v Laško, dr. Rostok v St. Lenart, dr. I. Jaric v Arnež. — Na Dunaju je v soboto umrl znani prelat Stöger, v Požunu pa prosluli modroslovec in soc. politik Costa Rosetti.

Predavanja na deželi. Kršč. soc. organizacija pri Devici Mariji v Polju, je imela 18. t. m. v društvenem domu predavanje, katerega se je udeležilo okoli 300

ljudi. Predaval je 1 1/2 uro tovariš Moškerc o židovskem vprašanju s posebnim ozirom na vpliv židovstva. G. Rihar je priporočal društveno organizacijo in krščansko časopisje. Ljudstvo je bilo izvenredno zadovoljno. Želeli bi, da se tudi po drugih društvih na deželi prično poučna predavanja. Kdor bi želel govornikov, naj se obrne na »Slov. kršč. soc. zvezo«.

Izlet ljubljanskih kršč. soc. v Zagorje se je v nedeljo dobro obnesel. Popoludanski poštni vlak jih je pripeljal v prijazno Zagorje, kjer jih je na kolodvoru pozdravil predsednik ondotožnega kat. delav. društva. Skupno so odkorakali v društveni dom. Pod slavno hrusko je bilo zbranih precej mokačev, ki so goste vsprejeli s prirojeno surovostjo. Toliko pri-rdejši je bil pozdrav somišljenikov v domu. Ob 5. uri se je pričela veselica. »Zvezini« tamburaši so zaigrali, burno pozdravljeni, par komadov. Potem so igrali zagorski igralci igre: »Pravica se je kazala«. Igrali so vkljub vsem težkočam igre prav dobro. Na to so se vrstile nekatere deklamacije »Zvezinega« dramatičnega odseka in za njimi igra: »Čarovnica«, katera je vzbudila splošno zanimanje in veliko smeha. Zagorski tamburaši so tudi pokazali svoje popolno znanje s tamburico. Zvezini igralci so programu dodali še nekaj šalivih točk, ob katerih so se vsi navzoči najbolj zabavali. »Slov. kršč. soc. zveza« si bode pridobila velikih zaslug, ako bode take poučne veselice pripravila našemu ljudstvu po deželi.

Z Gorenjskega. 19. februarija. (Romanje v Rim.) Nedavno ste glede tega romanja objavili praktične nasvete, ki so vredni vsega uvaževanja. Sprožil bi rad še eno stvar, ki bi se tudi zdaj dala izpeljati. Znano je, da so v zadnjih desetletjih Slovani že večkrat skupno romali v večno mesto. Med njimi je bilo vselej znatno število Slovencev. A pri vseh avdijencah v Vatikanu so bili Slovenci le pritiklika drugih. S a m i z a s e kot narod pred svetim očetom še doslej niso nastopili. Vsekako bi bilo zdaj umestno, da se romarji poklonijo Nj. Svetosti kot zastopniki slovenskega naroda. Vodi jih naj kak višji dostojanstvenik, in ker je ljubljanski knez-vladika že izjavil, da spremlja romarje, lahko bi on peljal Slovence pred papeža. Vendar bi za ta slučaj bilo neogibno potrebno, da se iz vseh dežel zglasi vsaj nekoliko romarjev, ki bi v resnici zastopali dotične pokrajine, koder bivajo Slovenci, akopram bi glavni kontingent poslala osrednja dežela Kranjska. Rodoljubi sosedje naj bi se za to misel ogreli ter pridobili ob vsej periferiji po nekoliko rojakov. Čas je že, da tudi v Vatikanu izvedo za nas. Slavni odbor za romanje naj bi posebno to uvaževal. Primerno bi tudi bilo, da se vlak ustavi v Padovi in v Florenci, bodisi tje ali nazaj grede.

Iz Konjic. 18. febr. Danešnja obletnica našega »Katol. polit. društva« se je vrlo dobro obnesla. Z velikim navdušenjem se je vsprejela častitka, poslana Svetemu Očetu papežu Leonu XIII. povodom XXII. obletnice izvolitve. — Slovenskim poslancem se je izreklo popolno zaupanje, da se poprimajo pravčasno opozicije, ako druga sredstva Slovence ne pomagajo do jim zajamčenih pravic. Od bratov Čehov se trdno pričakuje, da svojih zvestih zaveznikov — Slovencev — pri spravnih pogajanjih ne bodo pozabili.

Slovensko diletantsko gledališče v Celju je priredilo v nedeljo zopet predstavo. Igrala se je »Bisernica«, ki ni sicer Bog ve kaj duhovita igra, ki je pa vendar zbok dobrega predavanja igralcev zabavala jako mnogoštevilno občinstvo. Režišer je bil zopet za naš oder prezasluzeni g. Perdan, ki si je pa izbral čisto neznatno ulogo črne sluge. Med igralci bi omenjali posebno marljive in ljubke gospice Mete Baševe, ki je imela v spretnih rokah glavno dansko ulogo; od gospodov sta bila duša igre gg. dr. Vladimir Ravnihar in Rafael Salmič, prvi kot lovec Karol, drugi kot Anže Jurez. — Želimo celjskim diletantom mnogo vspeha ter pripomnimo, da bi za predpust pričakovali in gledali raje kako burko nego tak — igrokaz.

Iz štajarskega dež. šol. sveta. Troški za šolstvo v l. 1900 se proračunavaj na 4.449.000 kron. Nadučiteljem v Zibiki je

imenovan učitelj Fr. Brinar, v Libojah v celjski okolici Jos. Košenina, v Žusmu K. Pertl, v Šmihelu nad Mozirjem I. Burdian, učiteljem na ljudski šoli za ptujsko okolico K. Zupančič.

Boj za šole na Sp. Štajarskem. V nedeljo se je torej vršil shod nemško-nacionalnih poslancev in županov v Gradcu, da za večne čase preprečijo imenovanje posebnega dež. šol. nadzornika za slovenske ljudske šole na Spodnjem Štajarskem. Izmed državnih poslancev so bili navzoči: Girstmayr, dr. pl. Hoehenburger, dr. Hofmann-Wellenhof, dr. Pommer, Posch, dr. Wolffhard; deželne poslance so zastopali dr. Derschatta, pl. Feyrer, Fürst, dr. Kokoschinegg, Lenko, dr. Link, Mayr, Ornig, dr. Reicher, rector magnificus dr. Richter, Rokitansky, dr. Schmiderer, Stallner, Sutter, Walz. Županov oziroma občinskih svetnikov je bilo na shodu 15. Bil je navzočen Faleschini iz Brežic, dr. Gottschling iz Radgone, Kautshammer iz Ormoža, Langer iz Maribora, Pistor iz Št. Ilja, Schwarz iz Ljutomera, Ulz iz Cmureka, Rakusch iz Celja, Nagy iz Maribora, Ferschnig iz Rogateca, Erber iz Mute, Goll iz Slov. Bistrice. Predsedoval je Nagy iz Maribora. Dr. Kokoschinegg, šolski referent v štajarskem dež. odboru, je bil poročevalec. Vsprejela se je resolucija, ki pravi, da bi imenovanje dež. šol. nadzornika za slovenske šole na Spod. Štajarskem bil prvi korak k razdelitvi dežele. Že l. 1899. so dobili Slovenci svojega moža za dež. šol. nadzornika srednjih šol in svojega pristaša kot veččaka v dež. šol. svetu. In sedaj hoče vlada — čujte! — zopet Slovence imenovati za četrtga dež. šol. nadzornika. Zbrani zato odločno protestujejo proti nameravanemu imenovanju in so pripravljeni z vsemi sredstvi odbijati ta napad na nemško posest. Razjarjeni zastopniki nemštva bodo ta svoj sklep primerno naznanili ministerskemu predsedniku Körberju in naučnemu ministru dr. pl. Hartlu. Ormoški župan je dalje predlagal, da naj še osebno državni poslanci stopijo pred vlado. In če vlada takoj ne prekliče svojega sklepa, potem naj jej napovedo boj brez pardona. Baron Rokitansky je še zahteval, da Nemci na posebnem shodu v Gradcu napovedo boj vladi, ako ne ustreže njihovim zahtevam. Tako torej, Nemci potrebujejo zopet »casus belli«! In vsa stvar je jako nedolžna. Nemški listi sami so že opetovano naglašali, da je treba družega dež. šol. nadzornika za ljudske šole, ker eden sam ne more nadzorovati vseh šol. Zato je državna uprava iz službenih ozirov odločila potrebno svoto v proračunu za družega, oziroma četrtga dež. šol. nadzornika počenši s 1. aprilom t. l. O kaki delitvi dežele torej ni nobenega govora, in »Tagespost« sama ne more stvarno ugovarjati imenovanju novega dež. šol. nadzornika. Jezi jih le to, da bi utegnil biti imenovan Slovenec za to mesto, dasi je povprek 90% slovenskega prebivalstva na Sp. Štajarskem. In če smo prav poučeni, določen je za to mesto pač mož slovenskega imena in slovenske krvi, ki pa rad trobi v nemški rog. Tako si Nemci mislijo ravnopravnost!

Porotne obravnave v Mariboru se prično 12. marca. Pred porotnike pridejo: Elizabeta Žimič radi uboja, Martin Deutscher radi posilstva, Neža Ploj radi detomora, Roman Kustič radi goljufije, France Brunčič radi požiga, Jožef Žnidaršič radi uboja, Pavel Wudler radi nasilstva, Jožef Lasič in Fran Leopernig radi roparskega uboja in tatvine, Henrik Irgolitsch radi težke telesne poškodbe, 23. marca Alojzij Sorko radi uboja.

Poduk za vinogradnike priredi novomeška kmetijska podružnica ob nedeljah dne 4. in 11. marca. Podučeval bode popotni učitelj g. Gombač.

Z Dobrove. Imeli smo občinske volitve. Udeležilo se je volitve izvanredno obilo volilcev. Županom je izvoljen občespostovani posestnik v Kozarjih Franc Černe. Odborniki oziroma svetovalci pa so: Franc Birtič iz Dobrove, Jožef Dolinar iz Kozarj, Peter Dolinar z Dobrove, Janez Kanc iz Podsmreke, Peter Kermelj iz Kozarj, Franc Košir iz Hruševa, Jožef Lampret iz Podsmreke, Anton Laznik iz Podsmreke, Anton Lovšin, župnik, Janez Pleško iz Kozarj, Matija Plevnik iz Podsmreke, Anton Rotar št. 7, Anton Rotar št. 10 iz Podsmreke, Franc Sa

motorčan iz Vrhovcev, Franc Velikovrh iz Švice, Jožef Zorc z Dobrove in Fr. Žagar iz Brezja.

»Evangelischer Familienabend«. Pod tem naslovom vabijo koroški luterani »verne« katoličane na svoje shode. Na Zg. Koroškem napravlja take shode pastor Treichel iz Orsaya na Nemškem (!!), v Celovcu. St. Vidu itd. pa celovski pastor Johnes! Namen teh shodov je očitno: delati vsememško propagando za »Los von Rom«.

Goriške novice. Dv tretjinska večina slovenskega prebivalstva na Goriškem v trgovski zbornici nima nobenega zastopnika. Predsednik je baron Ritter, podpredsednik L. Mighetti, odborniki so Holzer, Mullitsch, Paternolli, blagajnik je žid Samuel Jona. — Vspehi na goriški gimnaziji so v prvem polletju jako slabi; dvojke je dobilo do 40 odstotkov, v petem razredu celo polovica dijakov. Največ so jih vrgli zaradi slabih redov iz nemščine. Na realki ima od 350 dijakov okoli 160 dvojke. To je pač žalostno. — V Skriljah in v občini Kamenje pod Čavnom snujejo posojilnici.

V Opatijo sta prispela veliki knez in velika kneginja luksenburška. Opatija je bila ob njunem dohodu okrašana z zastavami.

Iredenta mej avstrijskimi Lahi. Zadnjič smo poročali o prelepi demonstraciji tržaških iredentovcev na plesu »Legge nazionale«. Danes smo dobili slično poročilo iz Zadra. Pretekli petek so imeli v Zadru ples, na katerega je prišel tudi laški konzul. Pri njegovem prihodu je godba zasvirala »marcia reale« kraljevine Italije, lahončki so pa ploskali in kričali: »Viva Zara italiana!«

Občinske volitve v Trstu. Agitacija od slovenske strani za občinske volitve v Trstu se krepko nadaljuje. Lahoni so spustili iz volilnega imenika ogromno število Slovencev. Samo na Opčinah in pri sv. Ivanu je izpuščenih okoli 100 oseb. Približno tako razmerje bode skoro gotovo po vsej tržaški okolici. V nedeljo je imelo politično društvo »Edinost« javen ljudski shod pri svetem Križu v prostorih »Konsumnega društva«.

Iz Istre. V oprtaljski občini so se volitve izvršile že v suču 1898 in dne 17. junija 1899 je povodom pritožbe upravno sodišče volitve potrdilo. Od tedaj je minulo že osem mesecev, a občinske posle vodi še vedno odbor petorice. Več oprtaljskih občinarjev je v zadnji »Naši Slogi« v odprtem pismu opozorilo okr. glavarja v Poreču na dež. zakon z dne 7. feb. 1885.

Spominsko slavnost za Giordano Bruna so priredili tudi v Trstu. Slavili ste tega sovražnika »klerikalizma« »Associazione democratica« insocialno demokratska stranka. Slavnost pa je bila bolj iredentovskega značaja, nego demokratičnega. Do znatnih nemirov je prišlo pri Brunovi spominski slavnosti v Rimu. Slavila je Bruna tudi univerza. Profesor Labriola je imel slavnostni govor. Dijaki so hoteli v sprevedu k Brunovemu spomeniku, da bi ga ovenčali, a policija je to zabranila. Vsled nemirov je rektor odločil, da ostane univerza zaprta do 1. marca.

Važno slovensko posestvo na prodaj! »Naša straža« naznanja: V prijetnem kraju Spodnje Štajarske je na prodaj večje posestvo z novim mlinom in dobro obiskano gostilno. V kraju je pošta. Posestvo bi ob najmanjšem trudu dajalo lepe dohodke. Na posestvu se lahko redi 18—20 glav goveje živine in toliko svinj. Zemlja je rodovitna. Posestvo se proda tudi na kose. Odda se tudi v zakup. Ako se ne oglasi noben slovenski kupec, je velika nevarnost, da kupi posestvo »Südmarcka«. Posestvo je v narodnem oziru ondotožnega kraja velike važnosti. Ponudbe sprejema »Naša straža« v Ljubljani.

Biserna poroka. Iz Nove Oselice dné 14. febr. Redko veselje sta dočakala tukajšna farana: Janez Pagon in njegova zakonska družica Marija iz Hobovš h. št. 1. Praznovala sta šestdesetletnico zakona ali bisrno poroko. On je star 82, ona 81 let, torej skupno 163 let. Za to starost sta oba še dosti trdna, le sluh ju je mrvo zapustil. Razumi se, da je bila cerkev polna, kakor ob nedeljah.

Hudnikov eksekutor v nevarnosti. Včeraj je Hudnikov uradnik Verčič prišel v Zagorje v spremstvu sodnega sluga, da iztirja pri steklarjih svote, katere so bili dolžni

bivši branjevki Halner. Pri prvem steklarju Jožetu Pichlerju je srečno zarubil, drugi Jaklič mu je dal obrok 10 gl., pri tretjem Ernestu Götzu pa je naletel. Ko je Götz prišel in videl, da brskata po njegovih predalih dva tuja moža, zavrela mu je kri in prišel je kričati, da ne da 60 gl., ki so v predalih. Nakrat se je usula na Verčiča kopa delavcev. Verčič je potegnil revolver in se le siloma oprostil. Tekel je po orožnike. Mejtem so zginili napadalci, pa tudi iz predalov — 60 gl.

Nemci so na čistem glede nekaterih prvakov narodne stranke. »Deutsche Stimmen aus Krain und Küstenland« pišejo v soboto: »Ne dvomimo, da so v tej stranki pametni možje, ki so že davno uvideli, kam pripelje narod izbačenje nemške kulture.«

»Deutsche Stimmen« namigavajo, da te prave samo bojazen, da popolnoma ne zgube zaupanja mej narodom, zadržuje, da ne pokažejo odločno svoje »bessere Erkenntnis«.

Korni poveljnik Succovaty je prišel danes opoldne v Ljubljano in se nastanil pri Slonu.

Važna razsodba glede osebne dohodarine. Neki C. P. v Pragi je naznanil 3500 gl. letnih dohodkov. Cenilna komisija pa mu je osebno dohodarino odmerila od 6000 gl. C. P. se je pritožil na deželno komisijo, ki mu je pritožbo odbila. Pritožil se je na upravno sodišče ter naglašal, da mora prva instanca davkoplačevalcem preje naznaniti pomisleke, predno mu odmeri, oziroma zviša osebno dohodarino. Upravno sodišče je v tem smislu tudi razsodilo. Toraj mora prva instanca davkoplačevalcu preje naznaniti svoje pomisleke gledé njegove napovedbe in razloge, predno mu odmeri ali zviša osebni dohodninski davek. To pa se navadno ne vrši, temuž odmerijo davek brez vsakega pojasnitve.

»Proč od Rima«. »Evangelische Kirchenzeitung« priobčuje uradno naznanilo, da je k protestantizmu prestopilo v »Ueberrittsbewegung« v Celovcu 55, v Beljaku 40, v Radgoni pa 11. t. m. 11 heilovcev.

Poslanec Resel je govoril dne 11. in 12. t. m. na socialdemokratičnih shodih v Beljaku in Celovcu o razmerah pri južni železnici. Prežvekoval pa je, in sicer jako plitvo, samo to, kar so pisali prej že razni časniki. Statističnih podatkov, ki bi bili najbolj zanimivi, ni podal. Tem več je bilo navadnih psov in s shodi niti »sodrug« niso bili zadovoljni!

Na Reko prideta prihodnje dni zopet dva angleška parnika, da ukrcata ogerskih konj za angleško vojsko.

V smrtni nevarnosti je bil nedavno plavičar Anton Žeroka iz Dolskega, ki je plaval les po Savi v Trbovlje. Blizo Zagorja zadane plav ob skalo in se razbije. Žeroka se oklene tramov ter drvi dalje v deroči vodi. Blizo Trbovelj ga zapazi Jakob Drepak, ki s svojo ženo skoči v čoln in v veliki nevarnosti reši Žeroko gotove smrti.

Napad na cesti v Mestni log. V soboto zvečer je šla precej pozno dekla g. Počivnika na pristavo domov. Šla je po cesti v mestni log, kjer jo napade nek mož. Ker se mu je dekle v bran postavilo, ji je napadalec vzela ruto in zbežal. Dekle si ga je dobro zapomnilo, zato ne uide kazni. Napadalcu je ime Burger.

Vlom v Schwammerl klub. V Praunseisovi trgovini na Mestnem trgu je Schwammerl klub, v katerem pristni Nemci žrtvujejo svoj denar na čast materi Germaniji in na korist Praunseissu. Člani Schwammerl kluba so bili včeraj zelo razburjeni, ko so izvedeli, da je tat vlomil v prodajalnico in v kaso, kjer imajo tudi oni svoj denar. No, tat je bil usmiljen. Ko je videl, da je v blagajni samo 200 kron, usmilil se je g. Praunseiss in Schwammerlov ter jim pustil teh par krajcarjev. Sedaj iščejo usmiljenega tatu. Na sumu je Praunseissov učenec, nekateri hudomušni ljubljancani pa so mnenja, da je g. Praunseiss v svoji navdušenosti do Schwammerlov pozabil zvečer vrata prodajalnice zapreti, ker so dobili včeraj zjutraj vrata iz prodajalnice v vežo in na dvorišče odprta, ne da bi se na njih poznale sledi vloma, in se je torej lahko mimogrede pomudil kak pijanček pri Praunseissovih knjajah.

Prvo gromenje smo čuli letos danes ob četrta na 1. uro popoldne. Kaj takega v februarju pač ni vsako leto.

V Ameriko sta hotela včeraj neki Strajnar in Zupančič z Dolenjskega. Policija ju pa ni pustila, ker morata prej zadostiti vojaški dolžnosti. — Danes sta pa hotela pobegniti v Ameriko mladoletna Dolerjca Pucelj in Armič. Tudi njima je pokvaril potovanje sitni policaj.

Konje za afriško bojišče je kupoval sinoči po Kravji dolini neki Monakovec. Ker je imel samo verižico brez ure, se mu ni dosti zaupalo. V Kravji dolini so veliki prijatelji Burov, zato je mož moral obljubiti, da bode dal konje Burom in ne Angležem, predno je smel konjem gledati na zobe.

Prezgodnja poroka. Dunajsko vojaško kazensko sodišče se peča sedaj z naslednjo zelo romantiško afero. Neki aktivni podčastnik, ki bi moral še jedno leto nositi vojaško suknjo, se je zaročil z bogato deklino dunajskega meščana. V novembru l. l. si je izprosil 14 dnov dopusta ter ta čas porabil za poroko. Izposloval si je pri svojem župniku vse potrebno ter na vprašanje povedal, da je že na dopustu. Poroka se je v redu izvršila in po preteku 14 dnov se je vrnil novi mož, vojaško opravljen, nazaj v vojašnico. Njegova soproga ga je potem večkrat obiskala in tovariši so mislili, da je njegova znanica. Ker se je pa to le prepogosto dogajalo, jo je nekega dne opozoril predstojnik dotične stotnije, da se za žensko ne spodobijo tako pogostni obiski v vojašnici. »K svojemu možu bom pa vendar smela hoditi«, se odreže začudeno žena, še bolj začuden je bil pa predstojnik, ko mu je prestrašeni mož pojasnil zadevo. Sedaj mu preti zapor od jednega do treh mesecev in pa izguba zvezd.

Zvesta mačka. Stara vdova Bertholet je imela mačko, ki je bila baje vzor prijazne mačke. Oni dan je začutila vdova Bertholet željo po smrti ter je sklenila, zadušiti se v svoji sobi s plinom. Zaprla se je v svojo sobo, mucika pa je toliko časa praskala po vratih in mijavkala, da ji je gospa morala odpreti. Zaprla jo je mej okna in potem odprla plin. Ko so končno vlomili nje znanci vrata, oprostili so tudi muciko, ki pa k truplu svoje gospodarice ni pustila nikogar. Vsakemu se je spustila v obraz. Zvesto muciko so morali ubiti.

Milijone za Hilsnerja! Židovski pravni bureau avstrijskih židov na Dunaju je izdal tajni oklic, v katerem pravi, da je dosedaj za židovskega morilca Hilsnerja izdal več tisoč goldinarjev. Poziva avstrijske žide, naj bodo požrtvovalnejši za Hilsnerja, katerega se dolži ritualnega umora, ker pride do revizije procesa. Oklic kaže na vzvišeni vzgled židov v »reichu«, ki so za proces o ritualnem umoru v Xantenu nabrali dva milijona. Židje taje, da bi bil ta oklic istinit, a dunajski antisemitje so dokazali, da je narejen z istim pomnoževalnim strojem, na istem papirju in ima isti pečatnik, kakeršnega imajo v židovski pravni pisarni. Ob tem židovskem oklicu za morilca Hilsnerja se vsiljuje dvojno vprašanje: Zakaj so pri umoru krščanskega dečka v Xantenu rabili židje dva milijona? Znano je, da je bil v tej pravdi židovski mesar Butschoff oproščen. Zakaj sedaj, pred morebitno revizijo Hilsnerjeve pravde rabijo dva milijona, ko je vendar Hilsner umor priznal?

Na plesu ustreljena. V Kielu je priredilo nemško pevsko društvo ples. Sredi plesa je počil skozi okno strel in zadeta se je zgrudila na tla hči ondotnega ječarja. Ustrelil jo je nekdo, za katerega dekle ni maralo. V beli plesni obleki je sredi plesišča izdihnila ustreljena gospica.

Nova moda v Londonu. V Londonu ni več modern, kdor ne hodi peš. Najodličnejši ljudje tekmujejo na cesti mej seboj v — hitri hoji. Zdravniki so te nove mode zelo veseli, kočijaži in prodajalci se pa jeze. Sedaj še le vemo, zakaj Angleži tako hvalijo svoje vojake. Ti so najbolj pristopni novi modi, ker pred Buri vedno — beže.

Društva.

(Občni zbor L. ljublj. delav. konsumnega društva) se je vršil minulo nedeljo dopoldne v društvenih prostorih ob obilni udeležbi. Zborovanje je

otvoril in vodil načelnika namestnik g. Val. B. har. Poročili tajnika g. Jos. Zajca in blag. g. Ant. Skofa ste bili soglasno odobreni in se je izrekla odborju soglasna zahvala za njega trudaljubno delovanje. V odboru so bili na novo izvoljeni gg.: Anton Texter, Iv. Jakopič, Fr. Zor in A. Jezeršek. Odbor se je v sinočnji seji tako-le konstituiral: g. Bahar načelnik, g. Zor njega namestnik, g. Texter tajnik in g. Zajc blagajnik; Tomažič, Aubel, Golmajer, Jakopič, Jezeršek odborniki. V nadziralni odbor so izvoljeni gg.: Jos. Gostinčar, A. Skof in Iv. Verbič.

(Klub slovenskih biciklistov »Ljubljana«) ima v sredo dne 7. marca t. l. ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu« svoj redni občni zbor. Dnevni red: Poročilo tajnikovo, poročilo blagajnikovo, volitev odbora, slučajnosti.

(Slovensko katoliško akademično društvo »Danica«) ima v četrtek, 22. febr. t. l. redno zborovo sejo s sledečim vporedom: 1. Čitanje zapisnika 2. Poročilo odborovo, 3. Raznoterosti. Začetek ob 7. zvečer. Prostor: »Zum Magistrat«, I. Lichtenfelsgasse 3. Odbor.

Telefonska in urzojavna poročila.

Dunaj, 20. februarja. Körber se je dalje časa posvetoval s predsednikom Fuchsom in načelnikom desnice Javorskim: mej drugim je opozarjal na nevarnost, ki bi nastala, ako bi se nadaljevala obstrukcija, ter ju prosil posredovati, da Čehi prenehajo z obstrukcijo.

Dunaj, 20. februarja. Dež. odbor je dovršil predlogo v smislu vladnih zahtev spremenjenega volilnega reda za Dunaj ter ga danes predložil deželnemu zboru.

Krakovo, 20. febr. »Czas« piše nasproti češkim listom, da bi Čehi, ako nadaljujejo z obstrukcijo, s tem razbili desnico.

Rim, 20. februarja. V odgovoru na neko interpelacijo je odgovoril minister Bonasi, da vlada neprestano opazuje gibanje »klerikalne« stranke, da je izdala državnim pravdnikom stroge naredbe in da pred »klerikalci« ne bo kapitulirala.

Vojska v Južni Afriki.

Z bojišča severno od reke Modder je došlo včeraj in danes celo vrsto poročil iz angleškega vira, ki so pa tako nejasno postavljena ali pa po strogi cenzuri tako pristržena, da o resničnem položaju na tem bojišču danes ni mogoče izreči nobene sodbe, sodi se pa, da so londonski vojaški kritiki pogodili primeroma še najbolj pravo. Razvideti je do sedaj samo to, da Angleži še niso daleč prodrali od Modder Rivera oziroma od južno oranjske meje proti Bloemfonteinu.

General Buller je, kakor pravi, pričel s četrto akcijo za osvobodjenje Ladysmitha. V resnici pa imajo njegovi napadi samo ta namen, da pridre čim največ Burov v Natalu. Poslednji so to nakano že uvideli in se neki ne brigajo preveč za njegove poskuse.

London, 20. februarja. Reuter. urad poroča iz Sterkstoma 18. t. m. zvečer, da se Buri umikajo proti severu in da prihaja v Dortrecht divizija generala Brabanta.

London, 20. febr. Buller brzojavlja iz Chieveleya 19. t. m., da je pregnal sovražnika z utrjenih mest onostran Tugele. Napadel jih je objednem od treh strani ter ugrabil več voz streliva. Nekaj Burov je vjel. Vročina je izredno velika, teren neizmerno težaven.

London, 20. febr. »Standard« poroča iz Jakobsdala 16. t. m.: Včeraj je 1400 Burov napadlo zadnji del naše glavne armade. V naglici so prišli od Colesberga sem in so nam vzeli nekaj vozov. Na naši strani je padlo nekaj mož.

London, 20. febr. Večerni listi poročajo iz Modder-Rivera 18. t. m.: Po zadnjih poročilih zasleduje Kelly-Kenny še vedno umikajoče se Bure. Skupno so jim dosedaj Angleži ugrabili 150 vozov. Več zabojev z raznimi živili, ki so bili naslovljeni v Pretorijo, via Delagoabai, so vzeli Angleži.

London, 20. februarja. »Times« piše: Dokler nam ni znana usoda ar-

made generala Cronje, tako dolgo ne moremo izreči nikake sodbe o Robertsovem vspelu; konjeniki pod vodstvom Cronjevimi so gotovo večinoma vsi ušli, vozove, pa živila in strelivo so pa Angleži brzkone ugrabili. — »Standard« meni, da je že vidljiv konec vojske, akoravno še ni tako blizu.

London, 20. febr. »Daily Mail« poroča iz Chieveleya 18. t. m. zvečer: Angleži so v nedeljo celi dan prodirali. Zvečer so se polastili holma Ceingola ter deloma dospeli na Monte Christo. Prvi strel burske artilerije je vrgel danes stofuntno granato v skupino desetih angleških topničarjev; štirje so bili ubiti, jeden ranjen. Skupno so izgubili Angleži v zadnjih treh dneh 81 mož.

London, 20. febr. Brzojavka iz Modder-Rivera 18. t. m. poroča: Cronje je dovedel svoj transport v p-tek do Koffyfonteina severno od reke Modder. Tam je angleška infanterija na konjih napadla train. Toda akoravno je prišla na pomoč še generala Knoxa 12. brigada, in se bojevala skoro ves dan z Buri, so ti vendar ušli in provzročili Angležem škodo.

London, 20. febr. Vojaški kritiki se ujemajo v tem, da je bilo osvobodjenje Kimberleya sicer uspešno in se je položaj spremenil gotovo v korist Angležem, vendar je jasno, da se je vojska prav za prav še le resno pričela in da bo treba premagati še mnoge težkoče, pred vsem pa nevarno prodiranje skozi sovražnikovo deželo, kjer bodo angleške zveze morale neprestano odbijati sovražne napade.

London, 20. febr. »Daily News« objavlja brzojavko iz Modder-Rivera 8. t. m.: Generalu Cronje se je po mnogih naporih posrečilo uiti, pri čemer so mu dobro služili ovinki reke Modder. Vendar ga morda Angleži še dojdejo, ker so dobili pomoč.

London, 20. febr. »Times« objavlja brzojavko iz Modder-Rivera 18. t. m.: Zadnji oddelek Cronjeve armade, ki ima seboj 1000 vozov, je napadel Klipdrift in Drietput. To je brzkone pričetek cele vrste bojev, ki se bodo bili na potu v Bloemfontein. Iz Kimberleya je došla infanterija in kavalerija, ki pritiska na Bure od zadaj. V Kimberley se marljivo dovaža živčevje.

Berolin, 20. februarja. »Deutsche Zeitung« poroča iz Londona: V nedeljo po noči je bil Roberts prisiljen ustaviti nadaljno prodiranje severno od reke Modder, deloma zato, ker mu ni znano gibanje sovražnika, najbolj pa radi deževja, vsled katerega je voda narasla in preplavila ceste. Artilerija ne more naprej, ljudje in živali so utrjeni. Poskušalo se bo zasedi holm, na katerem so sedaj Buri, da bo mogoče obvladati cesto v Bloemfontein in zadržavati Kelly-Kenyja.

Berolin, 20. februarja. Tukajšnji vojaški krogi menijo, da je položaj na bojišču za Bure precej nevaren vsled velike angleške premoči, kateri ni lahko pretrgati zvez, tem manj, ker so burske čete preveč razdeljene.

Bruselj, 20. febr. Predsednik Krüger brzojavlja transvalskemu poslancu, da se ni bati, da bi Angleži kaj vspešno mogli prodirati v Oranje državo. Krüger tudi omenja, da so Buri Kimberley popustili vsled novega vojnega načrta, o katerem se nadeja, da ga Cronje srečno izvede.

Zaročenca.

(I. promessi sposti.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni, prev. I. E.-C.

(Dalje.)

»Pravico bom vršil jaz, jaz jo bom vršil! Čas je! Stvar ni lahka; tudi jaz to vem. Varuje se dobro, ta pes roparski; a nič ne dá. Odločnost in potrpljenje! Pravi trenotek uže pride. Da, jaz bodem vršil pravico, osvobodil bom deželo, ljudstvo me bode blagoslavljalo...! Potem pa v treh skokih...!«

Lucia se zgrozi radi teh jasnih besed, neha plakati in se zopet opogumi k besedi.

